

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W KRAKOWIE

LKR 410.4.2.2024

Celina Pawluśkiewicz
prowadząca działalność gospodarczą pod firmą
Schronisko dla bezdomnych zwierząt
Celina Pawluśkiewicz
ul. Kokoszków 101
34-400 Nowy Targ

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/093 – Zapobieganie bezdomności zwierząt domowych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Schronisko dla bezdomnych zwierząt Celina Pawluśkiewicz, ul. Kokoszków 101, 34-400 Nowy Targ (<i>Schronisko</i>).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Celina Pawluśkiewicz, właściciel Schroniska dla bezdomnych zwierząt od 1994 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Opieka nad bezdomnymi zwierzętami oraz warunki jej realizacji. 2. Zapobieganie bezdomności zwierząt. 3. Finansowanie oraz rozliczenie zadań z zakresu opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania bezdomności.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2024, do zakończenia czynności kontrolnych, tj. 20 czerwca 2024 r., z uwzględnieniem faktów i dowodów wykraczających poza ten okres mających znaczenie dla badanej działalności.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	1. Małgorzata Kram, specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr LKR/31/2024 z 7 marca 2024 r. oraz nr LKR/77/2024 z 24 maja 2024 r. 2. Paweł Potoczek, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/86/2024 z 13 czerwca 2024 r. akta kontroli str. 1-2, 440-441, 648)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

NIK ocenia pozytywnie działania Schroniska na rzecz ograniczenia bezdomności zwierząt w latach 2019-2024 (do 20 czerwca 2024 r.).

Uzasadnienie oceny ogólnej

Schronisko spełniało wymogi formalne w zakresie rejestracji Schroniska i otrzymania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego. Uzyskało stosowne zezwolenia na prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt oraz zezwolenie na ochronę przed bezdomnymi zwierzętami wymagane na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach³.

Schronisko posiadało wymaganą przepisami prawa infrastrukturę oraz spełniało wymagania sanitarne. Liczba przetrzymywanych zwierząt w boksach i klatkach nie przekraczała maksymalnej liczby określonej przepisami prawa. Zwierzęta bytowały w zadowalających warunkach i były odpowiednio traktowane, karmione oraz pojone. Zapewniono im odpowiednią opiekę weterynaryjną oraz na bieżąco przeprowadzono wszystkie wymagane zabiegi lecznicze. W Schronisku zatrudniono doświadczony personel oraz zapewniono opiekę lekarza weterynarii. Czas pracy personelu pozwalał na całodobowe zaopiekowanie się zwierzętami.

Stwierdzone nieprawidłowości, polegające na niewpisywaniu w ewidencji wyprowadzeń psów na wybiegi lub spacerów imion i nazwisk osób wyprowadzających psy oraz zapewnieniu opieki przez formalnie osoby nieprzeszkolone w zakresie przepisów o ochronie zwierząt, nie miała wpływu na ocenę ogólną.

W Schronisku od 27 stycznia 2023 r. prowadzono rejestr zwierząt przebywających w Schronisku zgodnie z wymogami rozporządzenia ws. wymagań weterynaryjnych dla schronisk⁴. Terminowo dokonywano chipowania oraz kastracji/sterylizacji zwierząt. Schronisko prowadziło aktywne działania na rzecz adopcji zwierząt – wskaźnik adopcji utrzymywał się na poziomie powyżej 50%.

Prawidłowo finansowano i rozliczano zadania z zakresu opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Opieka nad bezdomnymi zwierzętami oraz warunki jej realizacji

Opis stanu faktycznego

1.1. Schronisko prowadzone było przez przedsiębiorcę – osobę fizyczną jako działalność gospodarczą. W Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (dalej: CEIDG) jako przeważającą i wykonywaną działalność wskazano *Pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana* (kod PKD: 96.09.Z). Prowadząca Schronisko miała zezwolenie na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt oraz zezwolenie na ochronę przed bezdomnymi zwierzętami ważne od 31.10.2018 r. do 30.10.2028 r., wydane przez Burmistrza Miasta Nowy Targ.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 399.

⁴ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz. U. poz. 175, ze zm.). Dalej: rozporządzenie ws. wymagań weterynaryjnych dla schronisk.

⁵ Oceny częstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

(akta kontroli str. 181-203, 312-314, 435)

W 2019 r. 41 gmin powierzyło Prowadzącej Schronisko opiekę nad bezdomnymi zwierzętami, a w 2023 r. 42 gminy.

Odległość pomiędzy Schroniskiem a najdalej położoną gminą (Miasto i Gmina Zakliczyn dot. umowy z 2021 r.) wynosiła 113 km. Średnia odległość pomiędzy gminami a Schroniskiem wynosiła 51,5 km⁶.

(akta kontroli str. 164-173, 563-564)

Maksymalna liczba zwierząt określona dla Schroniska wynosiła 410 psów w 2019 r. i 310 psów od 2021 r., natomiast faktyczna liczba zwierząt bezdomnych (psów) wynosiła 374 według stanu na koniec 2019 r. oraz 305 według stanu na koniec 2023 r. W latach 2019-2020 liczba zwierząt przebywających w Schronisku na koniec każdego roku wynosiła 406 i 374 przy ustalonym limicie 410 zwierząt, a w latach 2021-2023 od 296 do 310 przy limicie 310. Schronisko nie przyjmowało kotów.

(akta kontroli str. 164-175, 466-476)

1.2. Schronisko miało weterynaryjny numer identyfikacyjny 12118601 nadany decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii (PLW) w Nowym Targu z dnia 19 kwietnia 2010 r.⁷.

(akta kontroli str. 181-182)

W latach 2019-2024 (I kw.) PLW przeprowadził 11 kontroli/wizytacji w Schronisku w związku z prowadzonym nadzorem weterynaryjnym. W protokole kontroli z 25 czerwca 2020 r. zalecono zmniejszenie liczby psów do 310 na koniec 2020 r. Stwierdzone w czasie kontroli uchybienia dotyczyły: niepełnych przegród w boksach kwarantanny, braku zapewnienia na wybiegach elementów pozwalających na realizację zachowań właściwych dla przebywających na nich zwierząt, za małą częstotliwość przebywania zwierząt na wybiegach, uszkodzonego ogrodzenia, właściwej wielkości mat dezynfekcyjnych, uzupełnienia danych w rejestrze elektronicznym, oznakowania wszystkich psów transponderem zgodnym z normą ISO 11784. W kolejnych protokołach stwierdzano wykonanie zaleceń z wyjątkiem protokołu z 10 stycznia 2024 r., w którym nie odniesiono się do oznakowania psów.

(akta kontroli str. 56-135, 513-530)

Właściciel Schroniska wyjaśniła, że *chipowanie wszystkich zwierząt w Schronisku zakończyło się do końca 2023 r., a pominiętą jedną sztukę psa oznakowaliśmy 22 maja 2024 r.*

(akta kontroli str. 532-536)

1.3. Wymagane zezwolenia na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt oraz na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami zostały wydane przez burmistrza Miasta Nowy Targ w 2018 r., tj. organ właściwy ze względu na miejsce położenia schroniska. Zezwolenia były ważne od 31 października 2018 r. do 30 października 2028 r. Schronisko otrzymało w 2013 r. od PLW zezwolenie na prowadzenie przewozu psów w czasie do 8 godzin.

Zezwolenie w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami obejmowało odławianie bezdomnych zwierząt tylko z terenu Miasta Nowy Targ. Schronisko nie świadczyło takich usług dla innych gmin. W okresie objętym kontrolą nie zarejestrowano żadnego psa odłowionego przez Schronisko z terenu Miasta Nowy Targ. Wszystkie zwierzęta przywiezione do Schroniska z terenu Miasta Nowy Targ były zabezpieczone przez stronę zgłaszającą i odebrane przez Schronisko.

⁶ Na podstawie google maps.

⁷ Rodzaj działalności nadzorowanej: 86 – prowadzenie ogrodu zoologicznego lub schroniska, w których wykorzystuje się uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego.

Schronisko spełniało warunki określone w ww. zezwoleniach.

(akta kontroli str. 181-203, 417-426, 435)

1.4. PLW nie wydawał zaleceń dotyczących konieczności budowy/przebudowy schroniska. Prowadzący Schronisko nie składał wniosków/zgłoszeń w sprawie prowadzenia robót budowlanych i nie występował o uzyskanie pozwolenia na budowę do organu administracji architektoniczno-budowlanej, a także nie uzyskiwał pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego. Niezbędne prace dostosowania wielkości boksów wykonano poprzez połączenie niektórych istniejących boksów, wyjęcie przegród (np. w izolatce i kwarantannie).

(akta kontroli str. 56-135)

Kontrole w Schronisku (łącznie 46) w latach 2019-2024 przeprowadziło 17 urzędów gmin, z którymi Schronisko miało podpisane umowy. W wyniku kontroli urzędy nie wniosły uwag do działalności Schroniska.

(akta kontroli str. 394-416, 513-530)

Do Schroniska nie wpłynęły skargi ani nie otrzymano informacji o takich z urzędów gmin. Działalności Schroniska nie towarzyszył opór społeczny, protesty i obawy.

Schronisko nie ponosiło kosztów związanych z dostosowaniem schroniska do wymogów wynikających z rozporządzenia ws. wymagań weterynaryjnych dla schronisk oraz nie planowało ponoszenia takich kosztów.

(akta kontroli str. 394-416, 450-451, 513-530)

1.5. Schronisko spełniało wymagania określone w § 2 oraz § 3 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia ws. wymagań weterynaryjnych dla schronisk. Teren, na którym zlokalizowane było schronisko, miał utwardzone drogi komunikacyjne i był zabezpieczony ogrodzeniem o wysokości co najmniej 170 cm trwale związanym z gruntem. Wyodrębniono pomieszczenia do:

- a) izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o choroby zakaźne (,
- b) utrzymywania zwierząt zdrowych, w tym osobne pomieszczenie dla niekastrowanych samców i samic (178 wydzielonych boksów w 21 pawilonach, w tym 3 izolatki w jednym pawilonie),
- c) kwarantanny zwierząt przyjętych do schroniska (25 boksów w 3 pawilonach),
- d) separacji zwierząt agresywnych (6 boksów),
- e) utrzymania młodych oddzielonych od matek (10 boksów),
- f) utrzymania samic z oseskami

W pomieszczeniach a), e), f) zapewniono wymóg temperaturę nie niższą niż 16°C zgodnie z § 3. Ust. 2. Rozporządzenia. Pomieszczenia te znajdują się w osobnym budynku nad paszarnią.

Pomieszczenia do prac administracyjno-biurowych oraz do celów socjalnych znajdowały się w budynku mieszkalnym właścicielki Schroniska. Pomieszczenia podstawowych zabiegów leczniczych były udostępniane przez lekarza weterynarii w Nowym Targu, z którym zawarto stosowną umowę.

Wyodrębniono, także miejsca do:

- a) przechowywania produktów leczniczych, weterynaryjnych i wyrobów medycznych,
- b) przechowywania środków dezynfekcyjnych,
- c) przechowywania karmy,
- d) wydawania zwierząt ze schroniska,

e) składowania odchodów zwierzęcych.

(akta kontroli str. 502-508, 513-530)

1.6. W Schronisku zwierzętom w pomieszczeniach (kojcach) zapewniono możliwość swobodnego poruszania się, ochronę przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi oraz dostęp do światła dziennego. Pomieszczenia i wybiegi były utrzymywane w czystości. Zwierzętom zapewniono stały dostęp do wody spełniającej wymagania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz odpowiednią karmę. Normy powierzchniowe były zachowane. Nie występowało nadmierne zagęszczenie zwierząt.

W trakcie oględzin stwierdzono, że zwierzęta były zdrowe, bez obrażeń w odpowiedniej kondycji, a ich zachowanie wyrażało optymalne stany emocjonalne. Nie zaobserwowano agresywnych zwierząt, a do zwierząt lękliwych podchodzono z należytą ostrożnością i empatią.

(akta kontroli str. 52-55, 158-163, 513-530)

1.7. W Schronisku zwierzęta karmione były raz dziennie specjalnie przygotowywaną mieszanką kaszy z mięsem i warzywami. Do skarmiania psów wykorzystywano produktów pochodzenia zwierzęcego kategorii 3 w postaci wycofanych środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego lub środków spożywczych zawierających produkty pochodzenia zwierzęcego, innych niż odpady gastronomiczne zgodnie z decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii o nadaniu numer identyfikacyjnego 12118601. Liczba misek odpowiadała liczbie zwierząt w kojcach. Przyjęta procedura karmienia zapobiegała rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych. Psy przebywające w izolatkach karmiono w ostatniej kolejności. W Schronisku przechowywano zapas karmy umożliwiający zaspokojenie potrzeb żywnościowych zwierząt przebywających w schronisku przez co najmniej przez 7 dni.

(akta kontroli str. 52-55, 513-530)

1.8. W Schronisku prowadzono ewidencję wyprowadzeń psów na wybiegi lub spaceru w formie elektronicznej z możliwością wydruku. Ewidencja sporządzana była oddzielnie na każdy tydzień i zawierała numer ewidencyjny psa (oddzielnie dla każdej z gmin) oraz datę/dzień tygodnia wyprowadzenia psa na wybieg. Data ta była odnotowywana także w prowadzonym elektronicznie rejestrze psów. Psy na wybiegi wyprowadzali wyłącznie pracownicy Schroniska i jego właściciele. W rejestrze nie odnotowywano imienia i nazwiska osoby wyprowadzającej psa na wybieg, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości pkt 1*.

Analiza kart wybranych losowo 25 zwierząt wykazała, że 12 (48%) z nich nie było wyprowadzanych na wybiegi. Były to cztery szczeniaki (przy czym trzy z nich zostały adoptowane w ciągu trzech tygodni od przybycia do Schroniska, a czwarty w ciągu czterech miesięcy), trzy psy lękliwe i drażliwe, pięć psów zostało odebranych przez właściciela w trakcie kwarantanny. Pozostałe psy wyprowadzano na wybiegi dwa razy tygodniowo. Schronisko dysponowało siedmioma trawiastymi wybiegami (dwoma dużymi 128,7 m² i 132,2 m², pięcioma mniejszymi od 66,7 do 86,7 m² z elementami zapewniającymi psom możliwość realizowania różnych zachowań).

(akta kontroli str. 52-55, 149-151, 488-495, 496-499, 513-530, 531)

1.9. Schronisko było prowadzone na terenie prywatnego gospodarstwa rolnego i zatrudniało trzy osoby na pełen etat. Opiekę nad zwierzętami sprawowali także właściciele wraz z rodziną (pięć osób stale zamieszkujących posesję)⁸. W związku z taką organizacją pracy schroniska zwierzęta miały zapewnioną opiekę całodobową, w tym w niedziele i święta.

⁸ W Schronisku nie zainstalowano monitoringu.

Wszyscy zatrudnieni pracownicy mieli co najmniej czternastoletnie doświadczenie w pracy ze zwierzętami w Schronisku (wykształcenie zawodowe lub gimnazjalne). Właścicielka Schroniska posiadała certyfikat ukończenia w 2012 r. szkolenia w zakresie zarządzania schroniskiem oraz ochrony zwierząt w gminie na tle zadań związanych z utrzymaniem czystości i porządku, a członkowie rodziny posiadali wykształcenie rolnicze. Osoby te nie zostały jednak przeszkolone w zakresie przepisów o ochronie zwierząt, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, pkt 2.

(akta kontroli str. 81, 149-151, 550 – 554, 650)

W Schronisku przyjęto procedurę obsługi/karmienia zwierząt w schronisku, zgodnie z którą zwierzęta przebywające w pomieszczeniach kwarantanny/izolatki obsługiwane były na końcu.

W styczniu 2024 r., w związku z wejściem w życie § 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych dla schronisk, do umowy z weterynarzem świadczącym w Schronisku opiekę weterynaryjną zawarto aneks obejmujący *świadczanie usług związanych z przestrzeganiem przepisów weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt*.

(akta kontroli str. 147-148, 287-302, 315-392)

1.10. W 2006 r. Schronisko zawarło umowę z lekarzem weterynarii na czas nieokreślony. Przedmiotem umowy była kontrola stanu zdrowia, leczenie i profilaktyka, w tym szczepienia psów przeciwko parwowirusowi, parainfluenze i nosowce oraz aktualizacje tych szczepień, zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii, zwalczania pasożytów wewnętrznych i zewnętrznych.

W Schronisku ustalono osiem procedur:

- sprzątania, czyszczenia, dezynfekcji i bioasekuracji boksów,
- karmienia psów,
- dezynsekcji boksów,
- zwalczania pasożytów wewnętrznych u psów,
- zwalczania pasożytów zewnętrznych na psach,
- mycia i dezynfekcji środka transportu przeznaczonego do przewozu zwierząt,
- mycia i dezynfekcji środka transportu przeznaczonego do przewozu materiału kategorii 3,
- mycia i dezynfekcji mroźni i chłodni.

W okresie objętym kontrolą nie ustalono procedury zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt, w szczególności dotyczących kwarantanny i izolacji zwierząt zdrowych od chorych.

(akta kontroli str. 287-302, 513-530)

Na podstawie badania losowo wybranej próby 25 zwierząt stwierdzono, że pięć z nich nie przebywało na czternastodniowej kwarantannie, gdyż trzy z nich zostały na drugi dzień oddane właścicielowi, a dwa przebywały już wcześniej w Schronisku i zostały do niego zwrócone⁹. Wszystkie zostały poddane kontroli stanu zdrowia. Na 25 psów 18 zostało zaszczepionych przeciwko wściekliznie, 3 zostały odebrane na drugi dzień po przyjęciu przez właściciela, a 4 to szczeniaki wydane do adopcji do ok. dwóch tygodni po zakończeniu kwarantanny. Prowadzono także dodatkowe szczepienia dotyczące takich chorób jak: nosówka (21 psów), parwowirusa (21 psów), choroba Rubartha i parainfluenzy (22 psy).

(akta kontroli str. 427-431, 452-454, 500-508)

⁹ Po powrocie nie zostały skierowane na kwarantannę natomiast zarejestrowano je pod nowym numerem.

Właściciel Schroniska wyjaśniła, że na skróconej kwarantannie przebywały tylko zwierzęta oddane właścicielom, jeśli zgłosili się przed upływem 14 dni.

(akta kontroli str. 534)

W latach 2019-2024 (I kw.) wskaźnik śmiertelności psów w Schronisku obliczony dla każdego roku jako stosunek liczby zmarłych zwierząt do liczby zwierząt, które przebywały w schronisku (stan na początek roku, powiększony o liczbę zwierząt przyjętych w trakcie roku), wynosił odpowiednio: 5,48%, 5,96%, 5,6%, 4,56%, 5,11% i 3%,.

Wśród analizowanej grupy 25 psów jeden został poddany eutanazji po sześciu latach i dwóch miesiącach pobytu w Schronisku. Eutanazję odnotowano w rejestrze, a jej powodem były stwierdzone przez lekarza weterynarii zmiany starcze.

(akta kontroli str. 178-180, 460-461)

Właściciel Schroniska wyjaśniła, że *Schronisko przyjmuje wszystkie psy, przy czym gminy często przekazują psy starsze lub bardzo chore. W każdym przypadku decyzja o eutanazji podejmowania była przez lekarza weterynarii w oparciu o badanie kliniczne i na ogół związana była z wiekiem i stanem zdrowia zwierzęcia.*

(akta kontroli str. 532-536)

Zgodnie ze stanem na koniec 2023 r. na 305 zwierząt 121 przebywało w schronisku krócej niż rok, 55 przebywało w nim od 2022 r., 40 od 2021 r., 14 od 2020 r., 8 od 2019 r., a powyżej 5 lat 67 sztuk.

(akta kontroli str. 565)

W okresie objętym kontrolą ze Schroniska odebrano 10 636 kg odpadów kat. 1.2 (498 sztuk). W Schronisku prowadzono rejestr eutanazji i padnięć oraz odrębnie dla każdej gminy rejestr psów doprowadzonych, w którym lekarz weterynarii odnotowywał powód dokonania eutanazji (np. zmiany starcze – m.in. trudności w poruszaniu się, zanik mięśni, ślepota, głuchota, agresja).

(akta kontroli str. 207-216)

1.11. W Schronisku nie korzystano w pomocy wolontariuszy w ramach bezpośredniej pomocy. Dostęp do Schroniska dla osób zainteresowanych adopcją nie był ograniczany, schronisko funkcjonowało w prywatnym gospodarstwie, gdzie zawsze ktoś z właścicieli był obecny.

Właścicielka Schroniska wyjaśniła, że *uwarunkowania prawne nie określają spraw dotyczących ubezpieczenia i odszkodowań dla wolontariuszy w przypadku wypadków. Wolontariusze to często nieprzeszkolone osoby, a ich kompetencje i umiejętności nie są wystarczające do bezpośredniej pracy z psami. Schronisko nie ma możliwości prowadzenia szkoleń z uwagi na brak czasu i środków finansowych na szkolenia. Schronisko nie ma środków na wypłaty odszkodowania. Dla nas i dla zwierząt najlepszą formą wolontariatu jest pomoc w adopcjach i o taką się zwracamy i taką często otrzymujemy. Schronisko nie jest docelowym miejscem zamieszkania psów. Współpracujemy z fundacją „Zwierzęta Podhala” oraz „Stowarzyszeniem Nowosądeckie bezdomne psy i koty” oraz z innymi organizacjami. Ponadto wolontariusze zabierają od nas plakaty, pomagają w akcjach internetowych oraz są osoby pomagające w adopcjach albo w przewozie zwierząt. Nie współpracujemy z wolontariuszami tylko w aspekcie bezpośredniej pracy w schronisku.*

(akta kontroli str. 532-536, 555)

1.12. Podmiot prowadzący Schronisko miał decyzję Burmistrza Nowego Targu z dnia 6 września 2018 r. zezwalającą na prowadzenia działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami ważną w okresie od 31 października 2018 r. do 30 października 2028 r. Umowy. na wyłapywanie psów zawarto wyłącznie z Miastem

Nowy Targ. W okresie objętym kontrolą Schronisko odbierało psy zabezpieczone przez zgłaszającego.

Badanie losowo wybranej próby 20 zwierząt spośród przyjętych w 2023 r. z terenu miasta Nowy Targ wykazała, że wszystkie zostały zabezpieczone przez zgłaszającego i przywiezione do Schroniska. Schronisko dysponowało dwoma pojazdami przystosowanymi do przewozu zwierząt, oznakowanymi nazwą przedsiębiorcy.

W związku z odbieraniem zwierząt zabezpieczonych nie organizowano miejsc czasowego przetrzymywania zwierząt, przed dostarczeniem ich do schroniska.

(akta kontroli str. 7-51, 136-146, 531)

1.13. Podmiot prowadzący schronisko nie prowadził innych miejsc przetrzymywania zwierząt bezdomnych.

(akta kontroli str. 531)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Prowadzona w schronisku ewidencja wyprowadzeń psów na wybiegi lub spaceru nie zawierała imienia i nazwiska osoby wyprowadzającej psa, co było niezgodne z § 7 ust. 6 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych dla schronisk.

(akta kontroli str. 520-521)

Właściciel Schroniska wyjaśniła, że zwierzęta korzystają z siedmiu trawiastych wybiegów, ale szczeniaki, zwierzęta lękliwe, agresywne lub niedołączone nie są wypuszczane wg harmonogramu. Osoby zajmujące się zwierzętami znają je znakomicie i mimo braków zapisów o wyprowadzaniu zwierząt socjalizują te psy w boksach i zapewniają im niezbędną interakcję (mamy wystarczającą przestrzeń do wykorzystania). Wypuszczania psów na wybiegi dokonują tylko osoby zatrudnione lub z rodziny dlatego nie odnotowuję nazwisk.

(akta kontroli str. 532-536)

2. W Schronisku, opiekę nad zwierzętami sprawowały osoby nieprzeszkolone w zakresie przepisów o ochronie zwierząt, natomiast zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk (obowiązującym od 27.01.2023 r.) zwierzętom przebywającym w schronisku zapewnia się całodobową opiekę - w godzinach pracy schroniska, nie mniej niż przez 8 godzin, sprawowaną przez osobę przeszkoloną w zakresie postępowania ze zwierzętami oraz przepisów o ochronie zwierząt.

Właścicielka Schroniska wyjaśniła, że wszystkie osoby zajmujące się zwierzętami mają długoletnią praktykę w opiece nad zwierzętami a członkowie mojej rodziny także wykształcenie rolnicze. Zmiany w przepisach prawa śledzę na bieżąco korzystając z mediów. Przydatne byłoby wsparcie pracowników gmin w tym zakresie lub większa dostępność szkoleń. Nie spotkałam się z dostępnością takich szkoleń (w szczególności szkoleń stacjonarnych).

(akta kontroli str. 81, 149-151, 532-536, 550 – 554, 650)

Nie kwestionując jakości opieki nad zwierzętami przebywającymi w schronisku oraz doświadczenia osób ją sprawujących NIK zwraca jednak uwagę, że ww. wymagania, weszły w życie 27.01.2023 r. i odnoszą się do funkcjonujących w tej dacie schronisk.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie opiekę nad bezdomnymi zwierzętami oraz warunki jej realizacji. Stwierdzone nieprawidłowości, polegające na niewpisywaniu w ewidencji wyprowadzeń psów na wybiegi lub spaceru imion i nazwisk osób wyprowadzających

psy, a także zapewnieniu opieki przez formalnie osoby nieprzeszkolone w zakresie przepisów o ochronie zwierząt, nie miała wpływu na ocenę częściową.

2. Zapobieganie bezdomności zwierząt

Opis stanu faktycznego

2.1. Schronisko prowadziło sterylizację albo kastrację psów przebywających w schronisku.

W latach 2019-2024 (I kwartał) kastracji lub sterylizacji poddano odpowiednio 242, 233, 282, 229, 223 i 55 psów.

Na próbie 20 psów przywiezionych z terenu miasta Nowy Targ stwierdzono, że 10 psów nie zostało wysterylizowanych, przy czym w ośmiu przypadkach dotyczyło to psów odebranych następnego dnia przez właścicieli, w jednym przypadku psa poddanego eutanazji po ok. sześciu tygodniach od przybycia z powodu zmian starczych, niedołężności. W jednym przypadku w rejestrze elektronicznym nie odnotowano faktu dokonania adopcji psa (suki), zwrotu jej do schroniska oraz sterylizacji przeprowadzonej przed adopcją.

(akta kontroli str. 17-19, 217-286, 303-306, 427-431, 500, 549-555)

2.2. W latach 2019-2024 (I kwartał) zostało oznakowanych¹⁰ odpowiednio 242, 233, 282, 229, 278, 61 zwierząt.

Na podstawie próby 25 zwierząt stwierdzono, że wykaz zwierząt przebywających w schronisku zawierał w odniesieniu do każdego zwierzęcia oznakowanie, w tym numer ewidencyjny psa oraz numer wszczepionego transpondera.

Czas jaki upłynął pomiędzy zakończeniem kwarantanny, a datą chipowania wynosił od 1 dnia (pies ozn. 2126) do 11 lat w jednym przypadku (pies ozn. 1598), przy czym dotyczyło to psa, który przebywał w schronisku przed wejściem w życie przepisu dotyczącego znakowania psów.

Właścicielka schroniska wyjaśniała, że *suczka w momencie kontroli pawilonu i chipowania zwierząt prawdopodobnie była na wybiegu. Chipowania dokonujemy od 2017 r. (przed wejściem w życie przepisów). Zachipowanie nastąpiło w momencie kiedy uzupełniając bazę stwierdziliśmy niedokonanie tej czynności. (informacja w wykazie).*

W próbie wystąpiło 20 psów, które zakończyły kwarantannę po wejściu w życie § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych dla powadzenia schronisk, stanowiącym, że ww. oznakowanie wykonuje się nie później niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia kwarantanny, chyba że lekarz weterynarii zaleci inaczej.

Ww. zwierzęta zostały oznakowane terminowo.

Informacje o oznakowaniu, zostały wprowadzone do bazy danych zwierząt towarzyszących wraz z podaniem nazwy, siedziby i adresu schroniska, do którego przyjęto zwierzę (§ 9 ust. 3 ww. rozporządzenia).

(akta kontroli str. 452-459, 513-530, 549-554, 650)

2.3. W Schronisku od 27 stycznia 2023 r. prowadzono wykaz zwierząt przebywających w Schronisku w wersji elektronicznej oraz ręcznie w zeszytach dla każdej z gmin oddzielnie. Wykaz prowadzony elektronicznie zawierał wszystkie informacje, o których mowa w § 6 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wymagań weterynaryjnych dla powadzenia schronisk.

¹⁰ Oznakowane transponderem, zgodnie z normą ISO 11784 "Radiowa identyfikacja zwierząt - Struktura kodowa" i wykorzystującym technologię HDX lub FDX-B oraz umożliwiającym odczytanie danych przez czytnik zgodny z normą ISO 11785 "Charakterystyka protokołu transmisji".

Fakt przyjęcia zwierzęcia do schroniska odnotowywano chronologicznie w zeszytach prowadzonych odrębnie dla każdej z gmin oraz w rejestrze elektronicznym.

(akta kontroli str. 239-255)

2.4. W przypadku 7 przeanalizowanych umów zawartych z gminami tylko w jednej nie powierzono Schronisku zadania polegającego na poszukiwaniu właścicieli dla bezdomnych zwierząt. W pozostałych umowach zamieszczono zapisy o aktywnym udziale schroniska w propagowaniu adopcji zwierząt. Schronisko założyło stronę w mediach społecznościowych, na której co tydzień zamieszczono zdjęcia psów czekających na adopcję.

(akta kontroli str. 442-448, 466-481)

W latach 2019-2024 (I kwartał) do adopcji oddano odpowiednio: 315, 338, 277, 258, 230 oraz 65 psów, co stanowiło 69,8%, 81,6%, 61,1%, 59,3%, 54,6%, 69,1% psów doprowadzonych do Schroniska.

Stosunek liczby zwierząt wydanych do adopcji i zwróconych właścicielom (łącznie) do liczby zwierząt przebywających w Schronisku wyniósł odpowiednio: 46%, 51%, 47,7%, 47%, 44,3%, 21%.

(akta kontroli str. 432-434, 500, 531, 532, 549-554,)

Pomiędzy rokiem 2019 a 2023 spadł procentowy udział adopcji w porównaniu do liczby doprowadzonych zwierząt.

Właścicielka Schroniska wyjaśniła, że *pandemia spowodowała większe zainteresowanie adopcjami przy jednoczesnym spadku doprowadzeń zwierząt do schroniska. Obecnie jest tendencja spadkowa, jeśli chodzi o adopcje. W związku z tym promujemy adopcje akcjami plakatowymi, wysyłamy ogłoszenia na portale internetowe i uczestniczymy w imprezach lokalnych z banerami. Posiadamy także reklamę na autobusie. Plakaty rozdajemy gminom, pojawiajemy się w szkołach oraz szkoły odwiedzają schronisko. Gminy same zajmują się też poszukiwaniem nowych właścicieli np. linkujemy strony gmin na naszym facebooku.*

W przedmiocie zwrotów (po adopcji) zwierząt dochodzi do sytuacji, że ten sam pies wraca do schroniska trzy razy, gdyż jego charakter jest problematyczny. Zwierzęta mogą sprawiać problemy (np. szczekanie, ataki na inne zwierzęta, niszczenie mienie itp.). Nowi właściciele mogą zwrócić psa do miesiąca i nie ograniczamy tej możliwości.

(akta kontroli str. 556-557)

Na podstawie próby 10 umów dotyczących adopcji (zobowiązań), zawartych w latach 2023-2024, ustalono, że zawarto w nich postanowienia m.in. o obowiązku otaczania odpowiednią opieką odebranego ze schroniska psa, poddaniu go leczeniu weterynaryjnemu w przypadku jego choroby, zaszczepieniu w wypadku, gdyby nie dokonano takiego zabiegu w schronisku. Karty wypisu ze schroniska zawierały dane dotyczące m.in. przeprowadzonych zabiegów weterynaryjnych, dat przyjęcia i wydania psa do adopcji. Z tytułu adopcji nie pobierano opłat.

(akta kontroli str. 447-486)

2.5. Schronisko nie wykonywało innych zadań niż przewidziane przepisami. W umowach zawartych z gminami nie zawarto postanowień dotyczących działania na rzecz promocji adopcji, czy innych działań dotyczących przykładowo prowadzenia „okna życia”.

(akta kontroli str. 466-481)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OBSZAR

3. Finansowanie oraz rozliczenie zadań z zakresu opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania bezdomności

Opis stanu faktycznego

3.1. Koszty związane z prowadzeniem schroniska¹¹ wyniosły w 2019 r. 371 128 zł, w 2020 r. 407 723 zł, w 2021 r. 407 387 zł, w 2022 r. 400 487 zł, w 2023 r. 375 579 zł oraz w I kwartale 2024 r. 101 139 zł.

Koszty wyżywienia (karmy dla zwierząt) kształtowały się na poziomie 85 412,00 zł w 2019 r., 82 643,00 zł w 2020 r., 74 010,00 zł w 2021 r., 94 319,00 zł w 2022 r., 82 627,00 zł w I kwartale 2024 r.

Dzienny koszt utrzymania zwierzęcia wynosił 2,55 zł w 2019 r., 3,40 zł w 2020 r., 3,89 zł w 2021 r., 3,70 zł w 2022 r., 3,35 zł w 2023 r. i 3,74 zł w I kwartale 2024 r.

(akta kontroli str. 540-548)

W latach 2019 – 2024 (I kwartał) Schronisko zawarło umowy z 48 gminami.

We wszystkich umowach, z wyjątkiem umowy z Miastem Nowy Targ, zawarto ujednolicone, jednostkowe stawki, które kształtowały się następująco:

- 1) dzienny pobyt jednego psa – 5,40 zł (2019 r.), 5,60 zł (2020 r.), 5,60 zł (2021 r.), 5,70 zł (2022 r.), 6,70 zł (2023 r.), 7,50 zł (2024 r.) + VAT,
- 2) koszt mrożenia, przechowywania i przekazania martwego zwierzęcia do zakładu utylizacji – 55,00 zł (2019-2022 r.), 65,00 zł (2023 r.), 75,00 zł (2024 r.) + VAT,
- 3) koszt zabrania i transportu psa z terenu gminy do schroniska – 120 zł + VAT (Gmina Ochotnica) lub 1,40 zł/km (Gmina Wieliczka)

Umowy zawierano corocznie. W umowach określono, iż Gminy pokrywają koszty związane z czipowaniem, rejestracją, kastracją, sterylizacją, ewentualną eutanazją, szczepieniami przelewem na konto lekarza weterynarii po wykonaniu usługi na podstawie przedłożonej faktury (wystawianej przez weterynarza na rzecz gminy).

W umowach określano limit wydatków z tytułu ich realizacji.

(akta kontroli str. 136-146, 164-173, 466-481, 637-648)

W przypadku Miasta Nowy Targ ustalono następujące stawki jednostkowe:

- 1) za zabranie psa i odstawienie go do schroniska – 86,10 zł brutto (2019 – 2024),
- 2) za jednorazowe zabranie i odwiezienie do schroniska szczeniąt niezależnie od ilości – 86,10 zł brutto (2019 – 2024),
- 3) za wyjazd na zlecenie, bez wykonania usługi z przyczyn niezależnych od Wykonawcy – 30,75 zł brutto (2019 – 2024),
- 4) za przechowanie psa padłego lub poddanego eutanazji w schronisku i przekazanie go za pokwitowaniem do unieszkodliwienia – 67,65 zł brutto (2019 -2022), 79,95 zł brutto (2023 r.), 92,25 zł brutto (2024 r.),
- 5) koszt dziennego utrzymania psa wraz z opieką weterynaryjną, obejmującą podstawowe leczenie, bez specjalistycznych badań i leczenia chorób przewlekłych – 7,75 zł brutto (2019 -2020), 8,00 zł brutto (2021 r.), 8,24 zł brutto (2022 r.), 11,07 zł brutto (2023 r.), 13,53 zł brutto (2024 r.)

¹¹ Wyżywienie (karma dla zwierząt), sterylizacja i kastracja, znakowanie zwierząt, szczepienia i opieka weterynaryjna, koszty transportu zwierząt, utylizacji, wynagrodzenia i pochodne, inne (związane z wydatkami).

Limit psów objętych umową określono na 40 (2019-2020), 38 (2021 r.), 36 (2022 r.), 27 (2023 r.). W umowie na 2024 r. określono szacunkową ilość usług w ramach jej wykonania określając m.in. utrzymanie psów na 9852 dni.

(akta kontroli str.7-51)

Właścicielka Schroniska wyjaśniła, że zróżnicowanie opłat pomiędzy Miastem Nowy Targ a pozostałymi gminami wynika z *faktu ujęcia w umowie z Nowym Targiem usług weterynaryjnych, które pozostałe gminy opłacają bezpośrednio do lekarza weterynarii (bez pośrednictwa schroniska). Stawka dzienna za psa 5,40 zł (2019) do 7,50 zł (obecnie) została zaproponowana gminom na podstawie historycznej kalkulacji kosztów waloryzowanej o wskaźnik inflacji/wzrost kosztów w kolejnych latach. W październiku informujemy gminy o zmianach stawek na kolejny rok. Dotychczasowe stawki pozwalają na właściwe funkcjonowanie schroniska przy wykorzystaniu społecznej pracy rodziny i przygotowywaniu odpowiedniej karmy we własnym zakresie z półproduktów pod nadzorem lekarza weterynarii.*

(akta kontroli str.534-535)

W przypadku 6 gmin, tj. Ochotnica Dolna, Rytro, Kamienica, Budzów, Łącko, Wieliczka, schronisko nie przyjęło żadnego psa z ich terenu. W przypadku Gminy Rytro umowa dotyczyła tylko 2019 roku, Gminy Łącko lat 2023 i 2024, Gminy Kamienica lat 2019-2021. Pozostałe gminy corocznie zawierały umowy.

(akta kontroli str.164-173)

Właścicielka Schroniska wyjaśniła, że *przepisy nie ograniczają liczby podmiotów, z którymi schronisko może mieć podpisane umowy. Także gminy mogą mieć umowy nie tylko z jednym schroniskiem. Corocznie gminy same wyrażają chęć zawarcia kolejnych umów. Nie dokonuję kalkulacji liczby psów, gdyż w sytuacji przepełnienia schroniska mam prawo odmówić przyjęcia zwierzęcia. Ponadto nie da się przewidzieć liczby bezdomnych psów w danej gminie.*

(akta kontroli str. 556-557)

3.2. Schronisko nie ponosiło kosztów z tytułu modernizacji i nie dokonywało wydatków na inwestycje związane z dostosowaniem obiektu do wymagań wynikających z rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla schroniska. W wyniku kontroli PLW nie stwierdzono takiego obowiązku.

(akta kontroli str. 56-135, 394-416, 450-451, 513-530)

Właścicielka Schroniska wyjaśniła, że z uwagi na zmniejszenie limitu zwierząt zmniejszono liczbę boksów do 178 *przy zachowaniu dotychczasowego limitu i wymaganej powierzchni. Z tego względu schronisko nie miało konieczności rozbudowy schroniska i zwiększenia powierzchni.*

(akta kontroli str. 536-539)

W latach 2019 – 2024 (I kwartał) dokonywano wydatków remontowych mających na celu utrzymanie obiektu w stanie niepogorszonym. W 2019 r. wydatki te wynosiły 15 449 zł, w 2020 r. 42 818 zł (wzrost o 277% w stosunku do roku poprzedniego), w 2021 r. 11 073 zł, w 2022 r. 50 061 zł (wzrost o 452% w stosunku do roku poprzedniego), w 2023 r. 33 503 zł, w I kwartale 2024 roku 6 008 zł.

Właścicielka Schroniska wskazała, że *schronisko co roku systematycznie dokonuje potrzebnych napraw i remontów, co wliczone jest do dziennej stawki pobytu psa w schronisku.*

(akta kontroli str. 539)

Odnosnie do wzrostu kosztów remontowych w 2020 r. i w 2022 r. właścicielka Schroniska wskazała, że *nakłady remontowe są nie do przewidzenia. Trudno przewidzieć np. zniszczenia dachu czy ogrodzenia przez pogodę (jesteśmy w terenie górskim). W danym roku dokonuje się zakupu bądź naprawy przykładowo dachu czy instalacji elektrycznej i tak w 2020 r. założyliśmy fotowoltaikę, a w 2022 r. kupiliśmy zgrabiarkę (pod wyściółkę do boksów).*

(akta kontroli str. 556-562)

3.3. Zgodnie z umową zawartą w 2023 r. pomiędzy Schroniskiem a Miastem Nowy Targ dotyczącą wykonywania usług związanych z zapewnieniem opieki bezdomnym zwierzętom na terenie Miasta Nowy Targ do obowiązków wykonawcy należało w szczególności:

- 1) zabieranie z terenu miasta Nowy Targ bezdomnych psów i dostarczanie ich do schroniska,
- 2) prowadzenie ewidencji usług,
- 3) utrzymywanie bezdomnych psów w schronisku wraz z opieką weterynaryjną,
- 4) prowadzenie sterylizacji lub kastracji psów przebywających w schronisku,
- 5) zapewnienie pokarmu dla psów,
- 6) karmienie psów, zgodnie z wymogami określonymi w normach żywieniowych zwierząt,
- 7) pielęgnowanie i zapewnienie prawidłowych warunków bytowania psów,
- 8) poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych psów,
- 9) wydawanie psów właścicielom i zainteresowanym,
- 10) prowadzenie rejestrów,
- 11) systematyczne oczyszczanie i okresowo, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał, przeprowadzanie dezynsekcji klatek, boksów i wybiegów dla psów.

W umowie określono stawki jednostkowe za poszczególne zadania oraz wskazano, iż łączne wynagrodzenie wykonawcy nie może przekroczyć 115 556,04 zł. Miesięczny limit psów ustalono na poziomie 27.

(akta kontroli str.12-17)

W 2023 r. Schronisko zafakturowało wykonane usługi na łączną kwotę 56 074 zł.

W umowie zobowiązano schronisko do zabierania z terenu miasta Nowy Targ bezdomnych psów i dostarczania ich do schroniska. Natomiast stawki jednostkowe dotyczące warunków finansowych realizacji powierzonych zadań nie obejmowały tego obowiązku.

(akta kontroli str.152-157, 164, 393)

Właścicielka Schroniska wyjaśniła, że *od lat nie wystąpił przypadek konieczności odławiania psów. Zawsze mamy zgłoszenie przez Urząd lub policję o zabezpieczeniu zwierzęcia.*

(akta kontroli str.534-535)

Analiza dokonanych rozliczeń pomiędzy Miastem Nowy Targ a schroniskiem nie wykazała nieprawidłowości w przedmiocie prawidłowości naliczania opłat za pobyt psów w schronisku.

(akta kontroli str. 568-638)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie finansowanie oraz rozliczanie zadań z zakresu opieki nad bezdomnymi zwierzętami i zapobiegania bezdomności.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

- Wnioski
1. Wprowadzanie do ewidencji wyprowadzania psów na wybiegi lub spaceru imienia i nazwiska osoby wyprowadzającej psa.
 2. Przeszkolenie osób sprawujących opiekę nad zwierzętami z zakresu przepisów o ochronie zwierząt.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, 26 czerwca 2024 r.

|

|

|

Kontroler
Paweł Potoczek
Starszy inspektor
kontroler państwowej

/-/

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie
Dyrektor

z up. p.o. Wicedyrektor

Marcin Kopeć

/-/

.....
podpis